

Bath and North East Somerset,
Swindon and Wiltshire
Integrated Care Board

ئەوھى پۆيۈستە لەسەرى بزائىت دەرمانى دژە كۆلنەرژىك

بۆچى ئەم نامىلكەيەتان پندراوھ؟

- تۆ دەرمانى دژە كۆلنەرژىك دمخۆيت
- پزىشكەكەت پىشنىارى كردوھ دەست بەكەيت بە خواردنى بەكەيت
- بۆ ئەوھى ناگادار تان بەمەوھ لە ئەگەرى كارىگەرىيە لاومكەيەكانى دەرمانەكە
- بۆ ئەوھى يارمەتەيت بەدات بىر يار بەدەيت كە ئەم دەرمانە بخۆيت يان نا

دەرمانى دژە-كۆلېنەرژىك چىن؟

ھەندىك لە دەرمانىكان بە رېگىرىكردن لە ماددىيەكى كىمىيائى لە جەستەدا كار دەكەن كە پىنى دەوترىت ئەسسىتېلكۆلېن بۇيە بە دژە كۆلېنەرژىك ناودەبرىن.

ئەسسىتېلكۆلېن لە زۆر شوئىنى جەستەدا بەكار دىت و يارمەتت دەدات بە و رىبىيەو بەمىنىتەو و لىدانى دلت بە چىگىرى بەئىتەو و ھەناسە بەمىت و خۇراک ھەرس بەكەت و نارەق بەكەتەو و مىزادانت بەتال بەكەتەو. كاتىك دەرمانى دژە كۆلېنەرژىك دەخۆيت، لە يەك كاتدا كار لەسەر زۆرىك لە بەشەكانى جەستەت دەكات.

دەرمانى دژە كۆلېنەرژىك دەتوانىت بەم شىوہە بەنوسرىت:

- دەرمانى كۆنترۆلكردنى مىزادان بۇ نمونە ئوكسىبوتىنن، تولىترودىن، سوليفىناسىن، تروسيپوم
- دەرمانى حساسىيەت بۇ نمونە كلورفىنامىن (پىرىتوتن)، ھايدروكسىزىن
- دەرمانى دژە خەمۆكى بۇ نمونە پاروكسىتېن، ئەمىتريپتالېن
- دەرمانى بۇ ئازارى دەماركان بۇ نمونە ئەمىتريپتالېن، نۆرتريپتالېن
- حەبى خەوتنى بىر رەچەتە بۇ نمونە دىفېنھايدرامىن (نايتول)، سلىپىز، نايت نايد، پرۆمىتازىن، فىنەرگان، سۇمىنېكس، پەرسنارى شەوانە).

ئەم نامىلكەيە پىشانى پزىشك، دەرمانساز يان پەرسنارەكەت بەدە و بېرسە نايا ھىچ كام لەو دەرمانىكە دەخۆيت ئەم كارىگەر بىيانەيان ھەيە؟

نايا ھىچ كارىگەرىيەكى لاوەكى ھەيە و مەترسىيەكانى من چىن؟

كاتىك دەرمانى دژە كۆلېنەرژىك دەخۆيت دەتوانىت كارىگەرى لاوەكىت بۇ دروست بىت و ھەندىك ھۆكار مەترسى تووشبونت زىاد دەكەن. لەوانە:

- تۆ ژەمە دەرمانى زىاتر دەخۆيت
- تۆ بۇ ماوہەكى زۆر دەرمانىكە دەخۆيت
- تۆ زىاتر لە يەك دەرمانى دژە كۆلېنەرژىك دەخۆيت
- تۆ تەمەنت گەرەتر بووہ.

لەگەل تەمەنمان جگەر و گورچىلەكانمان تواناى پروسىسكردنى دەرمانىكانىان نىيە، بۇيە زىاتر ھەستىار دەبىن بەرامبەريان. ھەر و ھا زۆرىك لە گەورەسالىنى بەتەمەن زىاتر لە يەك ھالەتى تەندروستىيان ھەيە و لەوانەيە زۆر دەرمانى بخۆن، لەئىوياندا يەك يان چەند دەرمانىكى دژە كۆلېنەرژىك. تا مروف زىاتر دەرمانى بخوات، ئەگەرى ئەو زىاترە كە كارىگەرى لاوەكى نەخوازراوى ھەبىت.

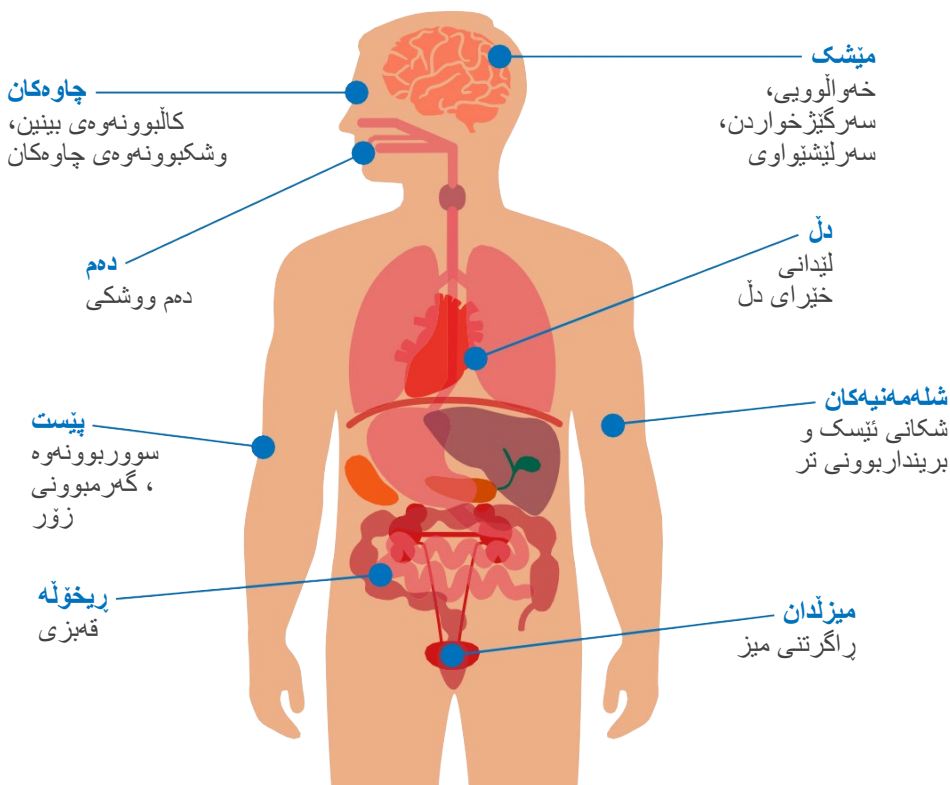
نایا دەرمانی دژە کۆلینەرژیک نەگەری تووشبوون بە نەخۆشی بیرچوونەوه زیاد دەکات؟

لە چەند سالی رابردوودا توژیڤنەوهکان پښنیاریان کردووە کە ئەو کەسە بەتەمەنانهی کە دەرمانی دژە کۆلینەرژیک بۆ ماومیهکی زۆر بەکار دەهینن، یان بە ژەمه دەرمانی زیاتر، لەوانهیه مەترسی تووشبوونیان بە نەخۆشی بیرچوونەوه زیاتر بێت.

توژیڤنەوهکان نەیانسەلماندووە کە دەرمانی دژە کۆلینەرژیک دەبنە هۆی نەخۆشی بیرچوونەوه، بەلام ئەوه پیشان دەدەن کە گەورەسالانی بەتەمەن پڤویستە ژمارەي ئەو دەرمانانهی دژە کۆلینەرژیک کە دەیخۆن سنووردار بکەن و کەمترین ژەم بەکار بهینن بۆ کورتترین ماوهی.

کاریگەرییه لاوهکیه نەگەریهکانی دەرمانی دژە کۆلینەرژیک چین؟

کاتیکی دەرمانی دژە کۆلینەرژیک دەخۆیت، لە یەک کاتدا کار لەسەر زۆریکی لە بەشەکانی جەستەت دەکات.

تو و پزیشکەکت یان داڤینکەریکی دیکهی چاوهدیری تەندروستی لەوانهیه پڤکەوه بریار بدەن کە سوودەکانی بەکار هڤنای ئەم چارەسەرانه لە مەترسیه نەگەریهکان زیاترە.

چۆنلەپ دەرماتسازىيە لاۋەكىيەكانى دەرماتى دژە كۆلنەرژىك

هەنگاۋى ۱

پرسىيار لە پزىشكەكەت بگە،
دەرماتسازىيان پەرسنار:

نايا هېچ دەرماتىكى دژە
كۆلنەرژىك دەختم؟

هەنگاۋى ۲

نەم نامرازە ئۇنلاينە لەگەل
پسپۆرى چاودىرى
تەندروستى بەكاربەننە بۆ
هەلسەنگاندنى مەترسى
كارىگەرىيە لاۋەكىيەكانى
دەرماتى دژە كۆلنەرژىك:

www.acbcalc.com

مەترسى كەم

مەترسى بەرز

هەنگاۋى 3

لە چاوپىكەتتى داھاتوودا يان پىندچاۋونەۋە
دەرماتى پلان بۆ دارىزراودا گەتوگۇ بگە يان
لەگەل دەرماتسازىيە ناۋچەكەت قەسە بگە.
پرسىيار بگە كە نايا دەتوانرئىت دەرماتە دژە
كۆلنەرژىكەكانت بوستىنئىت، كەم بگەبەتەۋە يان
بىگۆرىت.

بەردەوام بە لە پشكەننى پىكەتەكانى
ھەر دەرماتىكى ئوئ كە دەيخۆيت

نەم بۆشايىبە بەكاربەننە بۆ نووسىنى ھەر پرسىيارىك كە دەتەۋىت لە پسپۆرى چاودىرى
تەندروستى بگەبەت سەبارەت بە دەرماتەكانت:

ھەمىشە پىش وەستاندنى يان گۆرىنى ھەر دەرماتىك لەگەل پزىشك، پەرسنار يان
دەرماتسازىيە قەسە بگە

مۆلمەتى ۋەرگىراۋە لە لاين تۆرى كەم كەردنەۋە و چارسەرى دەرماتى كەندى
ناۋمەۋكى سەرمكى نووسراۋە لەلاين جانئىت كۆرى و بۇھانا تىرىمبەۋە

پايشتى دارابى كارى ۋەرگىرانى بۇ كراۋە لەلاين پزىشكە قەسە دەرماتسازى تۆرى داھىنانى تەندروستى رۆژناۋى ئىنگلئەرا، سالى ۲۰۲۴